DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

6. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 11. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Oruç İbadetinin Birey ve Toplum Hayatına Kazandırdıkları (Sabır, Şükür, Empati, Yardımlaşma), İnfak ve Fitre (Fıtır Sadakası)

DKAB.6.2.2: Oruç ibadetinin bireye kazandırdığı sabır, irade eğitimi, şükür bilinci, empati ve kötülüklerden korunma (takva) değerlerini açıklayabilme · DKAB.6.2.2: Ramazan ayının toplumsal dayanışma, kardeşlik, sıla-i rahim ve paylaşma kültürü üzerindeki birleştirici etkisini değerlendirebilme · DKAB.6.2.2-3: İnfak, sadaka, fitre (fıtır sadakası) ve fidye kavramlarının dini hükümlerini ve toplumsal işlevlerini karşılaştırabilme

HATIRLAYALIM

- Oruç ibadeti bireye sabır, öz denetim, nimetlerin kıymetini bilerek şükretme, yoksulların hâlini anlayarak empati kurma ve kötülüklerden sakınma (takva) bilinci kazandırır.
- Ramazan ayında kurulan iftar sofraları, teravih namazları, mukabeleler, sıla-i rahim (akraba ziyareti) ve zimem defteri (veresiye borcu silme) geleneği toplumsal birliği güçlendirir.
- Allah rızası için maldan harcama yapmaya infak, her türlü maddi-manevi iyiliğe sadaka, bayrama sağlıkla kavuşmanın şükrü olarak bayram namazından önce verilen vacip yardıma ise fitre (fıtır sadakası) denir.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki dini kavramları sağ sütundaki doğru açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. İnfak	a) Ramazan Bayramı namazından önce verilmesi vacip olan şükür sadakası
☐ 2. Fıtır Sadakası (Fitre)	b) Kalıcı hastalık veya yaşlılık yüzünden tutulamayan orucun maddi bedeli
☐ 3. Fidye	c) Müslümanın Allah rızasını kazanmak için malından harcama yapması
☐ 4. Zimem Defteri	d) Bakkallardaki veresiye borçlarının zenginlerce gizlice ödenmesi geleneği

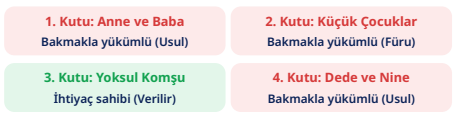
2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Orucun bireysel-toplumsal kazanımları, infak ve fitre ile ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Gün boyu helal nimetlerden uzak durmak bireyin iradesini güçlendirir ve sabır bilinci kazandırır.	☐	☐
Fıtır sadakası (fitre), kişinin kendi annesine, babasına, eşine ve çocuklarına verilebilir.	☐	☐
Oruç tutan insan bir yudum suyun ve bir lokma ekmeğin değerini fark ederek israftan kaçınır.	☐	☐
Sadaka verebilmek için kişinin mutlaka nisap miktarı (zenginlik ölçüsü) mala sahip olması gerekir.	☐	☐
Zimem defteri geleneğinde yardım eden zengin ile borcu silinen yoksul birbirini tanımaz.	☐	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki yakınlık şemasına göre, maddi durumu yerinde olan Ahmet Bey Ramazan ayında fıtır sadakasını (fitresini) numaralanmış

A) 1. Kutu: Kendi öz annesi ve babasına
B) 2. Kutu: Bakmakla yükümlü olduğu küçük çocuğuna
C) 3. Kutu: Geçim sıkıntısı çeken ihtiyaç sahibi komşusuna
D) 4. Kutu: Kendi dedesi ve ninesine

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

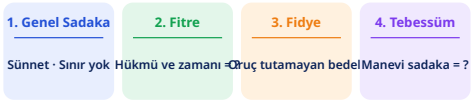
Görseldeki hadis-i şerif kartında Hz. Peygamber'in (s.a.v.) orucu «bir kalkana» benzetmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanı yalan, gıybet, öfke ve kırıcı davranışlardan koruyarak güzel ahlak kazandırması
B) Sahur yemeğinde tüketilen besinlerin gün boyu vücuda fiziksel enerji sağlaması
C) Yolculuk ve hastalık gibi zorunlu durumlarda orucun kazaya bırakılabilmesi
D) İftar davetlerinde komşulara ve akrabalara çeşitli ikramlarda bulunulması

5 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ibadet ve yardımlaşma kartlarını inceleyerek tablodaki eksik dini hüküm ve veriliş zamanı/ölçüsü hücrelerini

Yardım Türü	Dini Hükmü	Zamanı ve Ölçüsü
1. Genel Sadaka	Sünnet / Nafile	
2. Fitre (Fıtır Sadakası)		
3. Oruç Fidyesi		Tutulamayan her gün için 1 fitre tutarı
4. Güleryüz ve Güzel Söz	Sünnet (Manevi sadaka)	

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

kefaret · sıla-i rahim · bir · takva · empati

1. Allah'ın emirlerine uyup yasaklarından ve günahlardan sakınma bilincine _____ denir.
2. Oruçlu kişinin açlık çeken yoksulların durumunu bizzat hissederek anlamasına _____ denir.
3. Bayramlarda ve Ramazan'da akrabaları ziyaret ederek hâl hatır sormaya _____ adı verilir.
4. Bir kişinin fitre miktarı, bir yoksulun _____ günlük normal gıda ihtiyacını karşılayacak ölçüdür.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dört öğrenci yorumundan hangisi oruç ibadetinin **toplumsal dayanışma** boyutuyla doğrudan ilgilidir?

1. Kart · Sağlık	2. Kart · Dayanışma
Sindirim sistemi dinlenir	İftar, erzak kolisi ve fitre
3. Kart · Öz Disiplin	**4. Kart · İbadet Süresi**
Sahurla zaman yönetimi	İmsaktan iftara kadar

(A) 1. Kart: Oruç sayesinde sindirim sistemimiz dinlenir ve bedenimiz sıhhat bulur.

(B) 2. Kart: İftar sofraları, erzak kolileri ve fitrelerle zengin-yoksul kaynaşması sağlanır.

(C) 3. Kart: Sahura kalkmak bireye zaman yönetimi ve erken uyanma disiplini kazandırır.

(D) 4. Kart: İmsak vaktinden akşam ezanına kadar yeme ve içmeden uzak durulur.

8 KISA CEVAP

Görseldeki aile ve fitre hesaplama kartına göre, dinen zengin sayılan 5 kişilik (anne, baba ve üç küçük çocuk) bir ailenin Ramazan ayında toplam kaç TL fitre

Aile Bireyleri Sayısı	1 Kişilik Fitre Bedeli
Anne + Baba + 3 Çocuk	Günlük Gıda Ölçüsü: 180 TL
Toplam: 5 Kişilik Aile	Toplam Fitre Tutarı = ? TL

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle “Allah sevgisiyle yapılan maddi ve manevi her türlü güzel iş” kavramını bulunuz.

Orucun açlık ve susuzluğa dayanma gücüyle geliştirdiği erdem

Allah’ın emirlerine uyup yasaklarından titizlikle sakınma bilinci

Yaşlılık ve kalıcı hastalık nedeniyle tutulamayan oruçların bedeli

Müslümanın Allah rızası için malından harcama yapması

Nimetlerin kıymetini anlayarak Allah’a teşekkür etme bilinci

Ramazan ayında verilen fıtır sadakasının dini hükmü

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

10 SIRALAMA

Görselde verilen “Oruçtan Toplumsal Huzura Uzanan Değerler Zinciri” basamaklarını bireysel deneyimden toplumsal sonuca doğru

1. Sabır	2. Empati	3. İnfak	4. Kardeşlik
Niyet ve irade	Şükür ve duyarlılık	Fitre ve sadaka	Toplumsal barış

- [ ] Paylaşma sayesinde toplumda sevgi, kardeşlik ve sosyal barış ortamının güçlenmesi
- [ ] Müslümanın Allah rızası için niyet ederek gün boyu açlık ve susuzluğa sabretmesi
- [ ] Gelişen merhamet duygusuyla infak, sadaka ve fitre vererek ihtiyaç sahiplerine el uzatması
- [ ] Açlığın zorluğunu bizzat yaşayarak elindeki nimetlere şükretmesi ve yoksullarla empati kurması

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki “Fitre ve Fidye Karşılaştırma Panosu” incelendiğinde aşağıdaki çıkarımlardan hangisi **yanlıştır?**

Fıtır Sadakası (Fitre)	Oruç Fidyesi
• Zengin olan her Müslüman verir	• Yaşlı/kalıcı hasta (tutamayan)
• Bayram namazından önce (Vacip)	• Her gün için 1 fitre miktarı

(A) Fitre Ramazan’a kavuşmanın şükrü iken, fidye tutulamayan oruçların maddi karşılığıdır.

(B) Bir günlük fidye miktarı ile bir kişilik fitre miktarı ölçü olarak birbirine eşittir.

(C) Sağlıklı olup orucunu tutan zengin bir Müslümanın fitre vermesine gerek yoktur.

(D) Her iki ibadet de yoksulların ihtiyaçlarını gidererek toplumsal yardımlaşmayı destekler.

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki “Zimem Defteri ve İnfak Ahlakı” kartından hareketle, yardımların gizlice yapılmasının («sağ elin verdiğini sol elin görmemesi» ilkesinin) insan

ZİMEM DEFTERİ GELENEĞİ · GİZLİ İNFAK AHLAKI

Hayırsever kişi mahalle bakkalındaki veresiye borçlarını gizlice sildirir.

İlke: “Sağ elin verdiğini sol el görmemelidir.” (Riyadan uzaklık ve onur)